

2.60

УКР. АМТ., ГУРТОК.

ІМЕННИИ ВЛОДКА.

ЛВІВ, 1922.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: „СВІТ ДИТИНИ“.

☆, В СИДНЕЙ. Н.О. ☆

Видання „Світа Дитини“:

а) Діточа Бібліотека:

- Ч. 1. *Оскар Уайльд*: „Зоряний Хлопчина“, стор. 48 з 16 образками.
- Ч. 2. *Вільгельм Буш*: „Максим і Марко“, стор. 64, з 95 образками.
- Ч. 3. *О. Білоусенко*: „Пригоди Вовка-Неситого“, 68 стор. з 54 образками.
- Ч. 4. *Вільгельм Буш*: „Нечемне вороня“, 52 стор. з 48 образками.
- Ч. 5. *Я. Вільшенко*: „Чорнокнижник із Чорногори“, 72 стор. з 70 образками.
- Ч. 6. *Я. Вільшенко*: „Червона Шапочка“, 48 стор. з 6 образками і нотами.
- Ч. 7. *Антін Лотоцький*: „Вільгельм Тель“, істор. оповідання, перероблене з Ф. Шіллера, 52 ст., з 13 образками У. Баура.
- Ч. 8. *Фільгелнес*: „За вітчину“, два оповідання з історії Греків і Римлян, з 10 образками.
- Ч. 9. *Микола Баврисевич*: „Лісова казка“, сценка на 1 дію для діточого театру (з нотами).
- Ч. 10. *Грація Товпліс*: „Дарунки Русалок“, сценічна фантазія для дітей у двох діях.
- Ч. 11. *Я. Вільшенко*: „Коник Стрибунець“, сценічна картина на 1 дію, з 4 образками.
- Ч. 12. *Леся Верховинка*: „Іменини Влодка“, комедійка на 3 дії.

В приготуванню:

- Ч. 13. *Марія Штелігісна*: „3 села і з міста“, нариси з життя дітей.
- Ч. 14. *Володимир Островський*: „Соняшник“, сценічна картина на 3 дії.

ДІТОЧА БІБЛІОТЕКА.

Книжечка 12.

Леся Верховинка.

ІМЕНИНИ ВЛОДКА.

Комедійка у 3 діях.

* УКР * АМТ, ГУРТОК, *

☆, В СИДНЕЙ. Н.С. ☆

Львів, 1922.

НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА: „СВІТ ДИТИНИ“.

Право передруку законно застережене.

ОСОБИ:

Батько дітей.

Мама.

Влодко, ученик II-ої класи гімназії, літ 11.

Наталка, його сестра, літ 10.

Миросьо, його брат, літ 6.

Славко, приятель Влодка, літ 10.

Оля, його сестра, літ 8.

Ганна, стара служниця.

Річ діється в малім містечку підчас вакацій.

ДІЯ I.

(Сцена представляє діточу кімнату. В стіні, напроти глядача, два вікна і скляні двері, що виходять на ганок, а на право двері до другої кімнати. На середині стоїть стіл і кілька крісел, під стіною на ліво два ліжка, під стіною на право шафа, а біля неї мала полицка з книжками. Коло одного вікна малий округлий столик, а коло другого кошик на цвіти. На нім різні кімнатні цвіти у вазонках. На стінах образки, на вікнах білі занавіси).

ЯВА 1.

Наталка, сидить коло малого столика і читає книжку.

Наталка (сама до себе). Ох Боже, як мені вже знудилась отся книжка... Ні, не буду вже більше її читати. Кину кудинебудь у кут, а сама побіжу хочби до городу. (Встає з крісла і підходить до шафи з книжками, та тут задержується.) Але сю книжку дав мені татко і казав уважно читати її... А я ось тільки шість сторінок прочитала. Сидно... Ну, алеж тепер вакації, тож не можна так багато читати, як у зимі. Татусь самі кажуть, що тепер діти повинні бігати, бавити ся і набирати сил. (Кладає книжку на полицку і відчиняє скляні двері та стає на порозі.) І чого той Влодко так довго

барить ся в місті? Казав, що тільки побіжить до крамниці по цвяшки, а вже годину його нема. Ось уже біжить. (Відступає ся від дверей, а на порозі стає Влодко.)

ЯВА 2.

Наталка і Влодко.

Наталка. Чого ти так довго сидів у крамниці? Дочекати ся тебе не можна.

Влодко (усміхається весело). Го, го, го, я вже й не памятаю, коли вернув із крамниці.

Наталка. А деж ти був? Та ти казав мені, що вернеш ся швиденько і підемо ще перед обідом купати ся. А так уже за пізно; я чую, що з кухні розноситься ся запах смажених котлетів (нюхав). Зараз покличуть нас на обід.

Влодко. Ха, ха, ха! Ну, мушу признати, що моя сестричка має незвичайно розвинений змисл нюху. А я маю знов страшенно острый слух. О, перед моїми вухами не вкриється ніяка тайна. (Робить таємничі міни.) І тепер перед хвилиною, завдяки своєму слухови, я почув щось такого гарного.

Наталка (цікаво). Щож такого ти почув?.. Від кого? Де?

Влодко (сміється). Не скажу, ні! Се моя тайна. (Викручується на однім зап'ятку і плече в долоні.)

Наталка (хапає Влодка за рамя). Скажи мені, Влодзю, бо гину з цікавості. Ти чогось такий радий, твої очі так весело блищать ся... Се мусить бути якась приємна новина?

Влодко. Для мене дуже приємна. (Перестає крутити ся і стає перед Наталкою в поважній позі, вложивши руки до кишень). Чи знаєш ти, який то буде день від нині за

тиждень? Ану, пригадай собі! *(Дивить ся хвилю на сестру, щоби переконати ся, чи вона вже собі пригадала.)* Не знаєш? Великий, важний день! Велике свято, незвичайне торжество...

Наталка *(сердито)*. Е, ти собі жартуєш із мене! Але я не дам вивести себе в поле. Знаю, що за тиждень нема ніякого великого свята. Я що дня дивлю ся на календар, що висить у татка на стіні, а там усі свята позначені червоною краскою...

Влодко *(перебиває її)*. Алеж прошу так не дєнеру-ва-ти ся, моя люба сестричко. Я сам постараю ся вам пригадати.

Наталка. Вже знов через „ви“! Прощу тебе, дай собі з тим спокій.

Влодко. Про мене нехай буде через „ти“. Отже, слухай добре, за тиждень є мої іменини. Чуєш, мої іменини...

Наталка. Ах, справді. А я зовсім забула. Ну, але се ще хіба не та приємна новина, що ти почув.

Влодко. Будь терпелива і слухай далше. За тиждень мої іменини, а завтра їде татко до Львова. Розумієть ся, треба купити якийсь даруночок для свого найстаршого сина... А я зовсім випадково дізнав ся про сей замір. Вернув із крамниці і зараз таки, не вступаючи до хати, біжу до саду, щоби подивити ся, чи пристигли вже яблука на тій великій яблінці. Зірвав одно — квасне, зірвав друге — і се несолодке. Е, думаю собі, ще треба трохи пождати на яблука і хочу вже йти геть зі саду. Аж тут чую, хтось розмовляє в альтані і то притишеним голосом. Я зараз догадав ся, що тут якась тайна. Підкрив ся тихесенько аж недалеко альтани, сховав ся в корчі і слухаю.

Наталка *(обурена)*. А то гарно так підслухувати...

Влодко. Не перебивай. Слухаю і пізнаю голоси мамці і татка. Радять ся, що купити у Львові для мене на іменини. І знаєш, що постановили купити?

Наталка. Говори скорше. Я вже не хочу згадувати.

Влодко. Від татка дістану касетку з фарбами і взорами до мальованя... Знаєш, щось подібного, як ми бачили у Івася. А від мамці... *(розводить руки)* щось чудового... годинник, правдивий срібний годинник.

Наталка *(недовіжливо)*. Що, годинник? Се неможливе, щоби такому малому хлопцеві справляли родичі годинник. Тобі хіба причуло ся...

Влодко. По перше, люба сестричко, я вже не малий хлопець, але ученик другої класи гімназійної, а по друге мені ніколи ніщо не причуваєть ся. Чув виразно мамин голос: купи для Влодка срібний годинник.

Наталка *(відходить на бік і говорить сама до себе)*. Який він щасливий... Якіж гарні, які дорогі дарунки...

ЯВА 3.

Наталка, Влодко, Ганна, Миросьо.

Ганна *(Входить дверми на право, з головою зав'язаною білим платком, з заковченими рукавами, забілена мукою. За нею всуваєть ся Миросьо і тягне за собою дерев'яного коника на колісцях)*. Чи є тут Влодзьо? Ага, аж тут я знайшла збиточника. По цілім подвір'ю бігаю, задихала ся, ноги свої старі о каміня пооббивала, а він тут.

Влодко. Бійте ся Бога, Ганно, чогож ви так страшенно бігаєте? Для вас се дуже шкідливе, бо ви, скільки знаю, терпите на гостець. Мусите шанувати ся.

Ганна *(воржоче)*. Еге, добре тобі жартувати, збиточнику. Гостець, шанувати ся... От ти мені ліпше скажи, де подів ся банячок?

Наталка *(вибухає сміхом)*. Банячок!!! Ха, ха, ха!
Влодко. Банячок? Алеж, Ганно, я не маю зовсім нічого спільного з кухонним начинем.

Ганна. Аякже, синенький, трилітровий банячок. Той, що я в нім бараболю варю. Де він, паничику мій со-
 лодкий?

Влодко *(плаксивим голосом)*. Алеж се щось страшенне, щось нечуване! Се нападсть на невинного чоловіка! Ви мабуть помиляєтеся, Ганно, я ніякого вашого банячка не рушав.

Ганна *(ударяєть ся руками об поли)*. Таже таки вчера по полудни прибіг до кухні і забрав горнець, а тепер уже не памятає. А на другий раз, бігме, не дам нічого з кухні. Аби не знати, як просив, то не дам.

Наталка. Ага, Влодку, я вже знаю, що се за банячок. Се той, що ти вчера вкопував у землю і бавився в криницю. Ти мав його вечером на городі. Я сама приносила тобі води до тої кринички. Він був, здаєть ся мені, синій, трохи потрісканий.

Ганна. Так, так, так, синенький, трилітровий банячок...

Влодко. Ах, простіть мені, дорога Ганно, але я зовсім забув. Тепер уже пригадую собі: Я лишив його там, під корчем агресту. Зараз вам принесу. *(Видігає передніми дверми на подвір'є. Вже за дверми чути його голос.)* Чоловік має голову повну ріжних плянів, де йому па-
 м'ятати про якийсь банячок!

Ганна *(збираєть ся їти за Влодком)*. А то пустяк! Ще й сперечаєть ся зі мною старою.

Наталка. Ганно!

Ганна. А що там?

Наталка. Чи обід буде зараз?

Ганна. Та де там! От, я ще й бараболі не поставила. Може буде за пів години. *(Виходить.)*

Наталка *(розчарована)*. Аж за пів години! А мені здавалося, що я чую запах смажених... котлетів...

ЯВА 4.

Наталка і Миросьо.

Миросьо *(що бавився досі своїм коником біля дверей)*. Я так хотів би, щоби Влодко зробив мені візочок... Вже стільки разів просив я його, а він усе каже: завтра зроблю. А мені так жаль. Коник є, якби так іще до нього візочок, то я возив би собі камінчики, сіно, так гарно бавив би ся...

Наталка. Попроси його ось тепер; він уже купив цвяшки в крамниці, то може тобі змайструвати візок. *(На боці сама до себе.)* Але де йому тепер у голові візок, коли він думає про іменини та годинник. *(Заглядає крізь вікно.)* Хтось іде до нас, якісь діти. А як біжуть швиденько! Се Славко й Оля! *(Відмикає вікно і кличе.)* Ходіть, ходіть, скоренько!

ЯВА 5.

Наталка, Миросьо, Славко, Оля.

Славко, Оля *(входять передніми дверми до кімнати, обов з вудками до ловлі риби)*. Добрий-день, Наталко. Як ся маєш, Миросью?

Наталка. Ах, як то добре... Ви певно на риби вибрали ся?

Славко. Так! Хочемо йти на ту скелю за млином. Наш Федько оповідав учера, що там таке пстругів... Сподіємося гарної добичі і длятого хочемо, щоби й ви пішли з нами. Влодко знаменитий риболов, то думаю, зловить більше пстругів, як ми всі разом. Підете з нами?

Наталка. Шкода, що ви так вчасно йдете... У нас іще не було обіду, то мамуся не пустять нас на риби. Можеб так трохи пізнійше, за годину.

Оля. А леж се нічого не шкодить. Ми можемо піти тепер, а ви прийдете до нас по обіді. Виж знаєте, де є та скеля? Зараз, понизше млина. А де Влодко?

Наталка *(смієть ся)*. Пішов на город шукати для Ганни банячка. Але він уже десь небавом поверне. *(надслухує.)* От уже біжить. Чую виразно тупіт його деревляних сандалів.

Славко. Знаєш, Олю, сховаймо ся і налякаймо трохи Влодка!

Оля. Сховаймо ся, сховаймо ся! Я лізу осьтут за шафу. *(Ховаєть ся в куті за шафою разом із вудкою.)*

Славко. А я ховаю ся під ліжко. *(Лізе під ліжко і говорить звідси притишеним голосом.)* Але ви нічого не говоріть, не смійте ся, щоби не догадав ся.

ЯВА 6.

Ті самі й Влодко.

Влодко *(вбігає скляними дверми, підскакуючи і вимахуючи руками)*. Наталко, як би ти знала, яка чудова гадка прийшла мені до голови. Геніяльна гадка і то пригоршка. мені як раз тоді, коли я шукав Ганниного

Наталка *(сидить коло стола і удає спокій, але від часу до часу кидає поглядом у сторону ліжка й шафи)*. Ну, що там нового? Чи знов щось у справі твоїх іменин?

Миросьо *(згинаєть ся до коника і заглядає під ліжко)*. Ха! Ха! Ха! Бідний Влодзьо! *(Наталка киває йому рукою, щоби мовчав.)*

Влодко. Що ти смієш ся, дїтваку? Не мішай ся до річий, яких не розумієш! *(до Наталки)*. Але ти вгадала,

сестричко. Моя геніяльна гадка справді відносить ся до недалекого торжества, а то: як перевести найкрасше той день.

Наталка. А якжеж би? Так, як і завсїгди було. Запросимо до нас Славка й Олю, будемо бавити ся, грати в круглі, в доміно, потім мамця дасть нам добрий підвечірок в альтані, або під липою... *(В тій хвили, як Наталка кінчить говорити, висуває Славко з під ліжка свою вудку, вдаряє нею Влодка легко по нозі і зараз ховає її назад).*

Влодко *(хапаєть ся за ногу)*. А то хто мене бє? Що за немудрі жарти! Мироську, то ти?

Миросьо *(возить ся по землі із своїм конем у противнім кінці кімнати)*. Та як я тебе можу бити, Влодзьо, коли я так далеко? То хиба муха тебе вкусила?

Влодко *(починає скорим кроком ходити по кімнаті, вложивши руки до кишень)*. Прокляті мухи! Але вернім до властивої річі. Ти мені то все дуже гарно представляєш, але мені вже, правду кажучи, знулились такі іменини з круглями і підвечірком під липою. Дятого уложив я зовсім новий плян. *(Наближаєть ся до шафи, а Оля ударяє його знов вудкою в ногу.)* А се що такого? Се неможливе, щоби мухи так кусали! Се за сильний біль. *(Оглядає своєю ногою.)* А може то який корч у нозі? Бог знає... *(Сідає на кріслі і присуваєть ся ближше до Наталки)*. Так, Наталочко, мені вже зовсім неікаво слухати все тих самих історій Славка, а збираєть ся на сон, коли Оля починає оповідати про свої ляльки.

Славко й Оля *(мов на даний знак вискакують із своїх криївок і з піднесеними в гору вудками, кидають ся до Влодка)*. Так, Влодку? То ми вже тобі знулили ся? Гарно, гарно! І дрімаш у наших товаристві?

Влодко *(переляканий, зриваєть ся з крісла)*. Ах, то ви тут... Але щож се за помисл ховати ся під ліжка?

Страшне штубацтво! То ви певно били мене також по ногах, а я обвиняв невинні мухи. Фе, стидайтеся! Негарно...

Славко. Негарно? А се гарно, що ти нас обмовляєш поза очі?

Влодко *(м'яким голосом)*. Ну, ну, не гнівайтеся. Се я лиш оттак сказав, не маючи ніякої лихої гадки. Зрештою, то дуже добре, що ви є тут, бо можу також і вам оповісти свій плян.

Славко й Оля. Говори, говори! Ти знаєш, що ми ніколи довго не гніваємося.

Влодко. Отже слухайте, мої пані й панове. Ви ма-буть читали всі Робінзона Крузо і знаєте про його самітне жите на острові, різні його відкриття, боротьби з Караїбами та позискане товариша в особі Пятниці?

Наталка, Славко, Оля. Знаємо се дуже добре, бо читали сю книжку кілька разів.

Влодко. Отсей Робінзон Крузо, мусите знати, мої пані й панове, був завжди моїм великим, недосяжним ідеалом. *(До дівчат, що вибухають сміхом.)* Чого геґочете, як гуси? Я мріяв про його пригоди і бажав собі хоч у сотній часті пережити се, що він. Та коли мені вже не судилося в дійсності скитати ся по самітнім островах, то хочу хоч забавити ся в Робінзона. Лучається дуже добра нагода: мої іменини. Скажіть, що шкодило би нам у сей день замість дурних якихось іграшок, урядити велику забаву в Робінзона і Караїбів?

Славко. Ах, се було би чудово! А як думаєш се уладити?

Влодко. Возьмім собі хочби таку сцену, як на остров припливають Караїби із своїм полонеником і починають свій страшний пир. Розпалюють огонь і хочуть на нім пекти нещасного невільника. Та саме тоді являється Робінзон і стріляє на них із свого лука. Одного

убиває на місці, інші утікають із ляком на свої човни, а Робінзон розв'язує невільника, називає його Пятницею і веде до своєї печери. Робінзоном буду я, Пятницею може бути Наталка, або Оля, а троє інших — се Караїби.

Оля. Але ми хіба якось поперебираємося!

Влодко. Розуміється, що так, і над тим треба власне подумати. Караїби се Індіани, отже червоношкірі...

Наталка. Та ми чейже не будемо малювати ся червоною фарбою?

Влодко. Ну, се ні, але вистане вбрати ся в червону одіж, то значить у червоні сподні і якусь блюзку та позастромлювати у волосе когутячі пера. На лиця можете взяти маски з червоного паперу і Караїби готові.

Наталка. Але звідки візьмемо стільки червоних одягів?

Влодко. Не жури ся, знайдуть ся. От я маю дві пари червоних споденьок, а в тебе є мабуть якісь червоні блюзки.

Славко. Я маю цілий червоний, трикотевий костюм до купелі. Можна його взяти?

Влодко. Алеж чудово! Трудніша справа буде з самим Робінзоном, бо він ходив в одіжі із звірячих шкір. Ну, кожушок я маю, можна його обернути поверх вовною і буде добре. Є також чорна, баранкова шапка, а треба ще постарати ся о сподні.

Оля. А деж буде відбувати ся та забава? Тут, у вашій кімнаті, чи на горді?

Влодко. Ні, в таких разі ми не мали би жадного вражіння, що знаходимо ся на безлюднім острові. Наша забава відбутеть ся таки на острові.

Всі *(зачудовані)*. На острові?

Влодко. Так, на тім острові, зарослім хашами, що лежить серед нашої ріки, там далеко, за мостом. Се чудовий острівець, неначе сотворений для Робінзона Крузо...

Наталка *(кривить ся)*. Алеж ти знаєш, Влодку, що мамця не дозволяє нам лазити на той остров, бо там з одного боку вода така глибока, що може й дорогий утопити ся.

Миросьо. Так, так, мамуся не дозволяє ходити на той остров.

Влодко. Алеж про те власне ходить, що ми не будемо питати дозволу ані мамусі, ані татуся. Мусимо заховати наш замір у строгій тайні, бо инакше забава стратить весь свій чар. Винесемо ся потихоньки з дому, заберемо з собою все, що потрібне і забавимо ся пре- гарно. Згода?

Всі. Згода! Згода!

Влодко. Значить, усе піде дуже добре. Тільки прошу вас, держіть язички за зубами *(звертає ся до Миросья)*. Передовсім пильнуй ся ти, малий, бо як хочеш бавити ся зі старшими, мусиш навчити ся мовчати.

Миросьо. Не бій ся, Влодзю, я словечка не писну.

Славко. О, коби скорше надійшли ті твої іменини... Але ми вже мусимо йти на риби, Олю. Прийдете по обіді до нас, на скелю? Добре?

Влодко. Постараємо ся прийти. Па, бувайте здорові! *(Діти прощаюнь ся взаємно. Славко й Оля беруть свої вудки і виходять передніми дверми.)*

Влодко. Боже, який я радий, який щасливий! *(Хватив за руки Наталку і обов починають крутити ся „млинця“.* Миросьо підстрибує коло них і плече в долоні.)

Занавіса спадає.

ДІЯ II.

(Та сама діточа кімната, що в першій дії, тільки прибрана краще. Стіл заставлений гарною вишиваною скатертю, а на нім скляний флякон із рожами й иншими огородовими цвітами. На меншій столику лежать дарунки Влодка: скриночка з фарбами і нові черевики. Мама стоїть коло стола і приготавляє друге снідане: крає хліб і мастить маслом. Ганна стирає пороху. У куті стоїть щітка до замітання підлоги.)

ЯВА 1.

Мама і Ганна.

Мама. О, нині довго засиділись наші в купелі. Та я й не дивую ся, бо на дворі так гарячо, а Влодко й Наталка як улізуть у воду, то цілий день там пересиділи би. А ще нині Влодкові іменини, тому він хоче добре собі ужити.

Ганна *(підходить до округлого столика і бере в руку один черевик)*. Алеж бо й даруночки гарні дістав Влодзю. Такі добрі, міцні черевики, що повинен у них хоч два роки ходити. Ой, грубі мабуть гроші запла- тили за них пан у Львові. Але я бою ся, що він їм швидко дасть раду, як почне кудись по каміню лази- ти... *(Дивить ся на фарби в скриночці.)* Но, аж тепер буде

мати чим малювати. Певно вже всі стіни будуть покращені...

Мама (усміхається). Е, може так зле не буде, як вам здається. Він уже в останніх часах привикає трохи до порядку. От, книжки собі на полиці так гарно покладав, своє гранатове убрання вичистив, одним словом бачу великий поступ під тим оглядом. Черевики мені також дуже сподобалися і я дуже задоволена, що ми йому справили їх, а не годинник, як то перед тим хотіли. Черевики і танці і практичніші; будуть йому вже на зиму.

ЯВА 2.

Мама, Ганна, Батько, Влодко, Наталка й Миросьо.

(Батько, Влодко, Наталка й Миросьо входять передніми дверми, весело розмовляючи і сміючися.)

Влодко (біжить наперед і підкидає в гору клуночок, завішений в рушник). Купіль була чудова! Як занурить ся чоловік у таку воду, то аж лекше на серці стане...

Всі (сміються). Ха, ха, ха! Лекше на серці!

Батько. Я думаю, що тобі нині й так зовсім не тяжко на серці. День почався для тебе дуже гарно: бажаннями, дарунками, цвітами. Надіюся, що так само гарно він скінчить ся.

Влодко (моргаючи в сторону Наталки). О, я також маю надію!

Мама. А тепер зїжте друге сніданє. Ось тут маєте хліб з маслом, а дістанете ще молока. Якого хочете: квасного, чи солодкого?

Діти (хором). Квасного! Зимного!

Мама. Добре. Підіть, Ганно, до пивниці і принесіть горнець із квасним молоком! (Ганна бере щітку і шматку, якою стирала порохи, та виходить із кімнати дверми на право).

ЯВА 3.

Ті самі без Ганни.

Батько (сідає коло стола і бере свій кусник хліба). Сідайте, діти, і їжте. По купелі мусите мати добрий апетит? Правда?

Миросьо. О так, я маю дуже великий апетит. (Сідає коло батька.)

(Влодко і Наталка беруть собі із стола хліб і відходять на бік та перешіптують ся між собою).

Влодко (притисненим голосом). Треба зладити все ще перед обідом...

Наталка (так само). Найтяжше буде з одіжею...

Мама. А сядьтеж бо трохи, діти. Та день такий довгий, будете мати ще багато часу бігати й бавити ся...

Влодко. Ні, мамусю, ми нікуди не хочемо бігти, але так якось не можемо всидіти на кріслах.

(Входить Ганна і несе на підносі камінний горнець та кілька малих горняток. Ставить те все на столі і виходить знов на право).

Мама (наливаючи молоко в горнятка). Запросіть собі нині на забаву Славка та Олю і можете бавити ся з ними від обіду аж до самого вечера. Маєте до свого заряду отсю кімнату, ганок, ціле подвірє і цілий сад.

Наталка (одною рукою бере горнятко з молоком, а другою штовхає злегка Влодка). О, я вже наперед тішу ся. Славко й Оля такі приємні, так добре з ними бавити

Іменини Влодка,

ся, так багато різнородних забав уміють. (Вона й Влодко тють чим швидше молоко і по хвилині ставлять на стіл т рожні горнятка).

Миросьо (стає від стола). Я біжу тепер до сад і буду бавити ся новим візочком, що мені Влодко зробив. Буду возити трісочки і камінчики та кричати гайта, вісьта! (Вибігає передніми дверми і кричить іще з сценою: гайта, вісьта, віо!)
(Мама збирає із стола начинє і виходить на право).

ЯВА 4.

Влодко, Наталка, Батько.

Батько (виймає з кишені часотись). От дістав я нсву часопись із почти. Треба прочитати, що там нового в світі (до Влодка). Як прочитаю, дам тобі, бо знаю, що ти також дуже цікавий. (Починає читати).

Влодко. Добре, добре, татусю! (до Наталки тих-цем). Ох, мене тепер зовсім що іншого цікавить! Наталочко, я вже умираю з нетерпеливости. Але скорше не можемо робити ніяких приготовань, заки... всі не опустять кімнати.

Наталка. Тихо, Влодзю, тихо, бо все попсуєш. Пожди, я пораджу татови піти читати на ганок. (До батька голосно). Може татко підуть на ганок, або до альтани... Тут так горячо і мухи не дають спокою...

Батько (підносить голову з над часотиси). Ага, справді на дворі буде ліпше. Піду до альтани... (Встає і прямує до саду. (Виходить)).

Влодко й Наталка. Ідемо, зараз ідемо й ми, татусю...

ЯВА 5.

Влодко і Наталка.

Влодко (затирає радісно руки). Можу тобі погратувувати, Наталко... Побіч многих і різнородних здібностей маєш ти ще, як бачу, великі дипломатичні здібности. Славна колись з тебе буде послиця до сойму у Львові...

Наталка. Дуже мене се тішить, але я, правду сказавши, не розумію, що се значить...

Влодко. То значить, що ти так гарно, проворно і мудро позбула ся татка з кімнати. Ну, се правдива дипломатія. Признаюсь, що я сам не знаю, чи відважив би ся на такий крок.

Наталка. Та бо ти вже взагалі починаєш тратити свої здібности. От хочби ся справа з годинником. Хвалив ся, що дістанеш годинник, а дістав черевики...

Влодко (оправдуєть ся). Ну, тутки справді стало ся якесь чудо, бо я чув виразнісенько, як мамця говорила: Купи йому годинник. Хиба відтак роздумали ся, а в такім разі мій слух тут зовсім не винен. Але тепер не пора на балачку. Мерщій до роботи, бо час на місци не стоїть!

Наталка. Я вже зробила чотири маски з червоного паперу і придбала трохи когутячого піря.

Влодко. Де воно? Покажи мені, нехай перегляну!

Наталка. Тихо, не говори так голосно. Я сховала все тут за образ. (Присуває крісло до одного з образів, що висять на стіні і витягає ізза нього щось завинене в папір).

Влодко. Також сховаю знайшла! Могла Ганна нині якраз стирати порохи з образів і побачити. (Розвиває папір і виймає з нього червоні маски з отворами на очі, ніс і уста). Маски гарні! Ану, я спробую одну (натягає одну маску на лице). Я що, як я виглядаю?

Наталка (сміється). Ха, ха, ха! Правдивий Індіанець пер за мало. То хіба на одного Караїба вистане, а ти мусить бути разом із Пятницею чотири. Мушу ще са пошукати, але пізніше. Я вже змайстрував луки з вербових галузок і добрих, паперових мотузків та пови стругував стріли. Вони лежать на разі під ганком, але треба буде їх перенести до огороду, в ті величезні, густі лопухи, що ростуть під плотом. Там буде головний арсенал. А деж є ті червоні убрання?

Наталка. Ах, мої блюзки тут у шафі, але ті споденьки аж на стриху, у великій скрині, де зложені всі зимові річі. Там також мусить бути твій козушок.

Влодко (благополучним голосом). Наталочко, голубочко, можеб ти ще пішла на стрих, бо я, ти знаєш мене добре, не розумію ся на таких річах; можу залізти до якоїсь іншої скрині.. (Бере Наталку за руку і дивиться їй в очі). Підеш? Я буду тобі такий вдячний.

Наталка (сердиться). Е, ти собі мудрий, Влодку. Хочеш, щоб я брала на себе всякі найтяжші і найнебезпечніші діла. А що я скажу, як мамця питає, по що я йду на стрих?

Влодко. Овва, скажеш, що тобі треба якоїсь забавки, або старої книжки зі стриху тай конець. Можеш у кінці перейти тихонько через сніи і сходи, що ніхто навіть не почує.

Наталка (вже трохи переконана). Я можу піти, але не знаю, чи воно вдасться. Ті сходи скриплять так неможливо...

Влодко. Иди! Не бійся! А не забудь принести мені тую шкірку з оленя, що висить там на шнурі.

Наталка (збирається йти на право). Шкіру? А тобі на що?...

Влодко. Не питайся! Побачиш потім сама.
Наталка. Добре, принесу. Але ті сходи так страшно скриплять... (Виходить дверми на право).

ЯВА 6.

Влодко сам.

Влодко (завиває маски та пера в папір). З говорення Наталки виходить, начеб я накладав на неї всякі обов'язки, а сам нічого не робив. А забуває вона, хто придумав цілий плян, повизначував ролі, позаряджував усе. Цікавий я, чи вона сама впалаб на таку гадку, а в кінці, чи відважилабся на такий сміливий крок. Та де там! Вона дуже гарненько і спокійненько забавлялабся з Олею ляльками... (Зближається до шафи). Тут, каже Наталка, мають бути її блюзки. Треба пошукати, заки верне ся зі стриху. (Відчиняє шафу і починає шукати поміж одіжжєю). Ах, який же тут нелад. Тяжко знайти щонебудь... А ось мабуть вони. (Витягає кілька блюзочок із червоної матерії і переглядає їх). Ся може придати ся і отся також від біди... Ну, та третя вже надто понашивана коронками і зовсім не подібна до шкіри Індіанців. В кінці більше нам не потрібно, бо Славко й Оля мають принести щось свого. (Бере вибрану одіжжю і кладе на крісло. За дверми на право чути кроки). Ов, хтось іде... Зовсім не в пору! (Підбігає до дверей і хапає за клямку).

Наталка (за дверми). Пускай, Влодку, се я!

Влодко. Ах, а я думав, що мамця.

(Пускає до кімнати Наталку, що несе перед собою цілий клунок одіжжі).

ЯВА 7.

Влодко і Наталка.

Влодко (*радісно*). Твоя виправа, як бачу, увінчался успіхами. Дуже мене се радує. А мамця чула, як ти йшла? (*Порпається в клунку*).

Наталка. Ні, ніхто не чув. Двері від кухні до сніний замкнені, а мамця така зайнята обідом...

Влодко (*розтягає принесену шкіру*). Прегарна! З невшию собі знамениті шаравари, як пристало на Робінзона. Але я мушу зробити се вже таки там між лопухами, бо тут занадто небезпечно. Тепер перенесу весь сей крам у лопухи. Вийди, Наталко, на двір та поглянь, чи нема там кого. Менше приємно було б мені стрінутися по дорозі з татком або Ганною.

Наталка. Добре, я піду подивитися, але переносити мусиш уже ти сам. (*Вибігає передніми дверми*).

ЯВА 8.

Влодко сам.

Влодко (*складає всі речі разом у шкіру*). Зроблю собі такий клунок, перекину через плечі тай гайда в огород! Ну, Богу дякувати, приготування добігають щасливо до кінця. І не перешкодив нам ніякий непрошений гість! А Миросьо який чемний! Видко взяв собі до серця те, що я вчора наказав йому; не вмішується до нічого і держить гарненько язик за зубами... (*В тій хвили чути за правими дверми кроки*). Ох, я вже вір!... Мамця йде!... (*Хопав всі речі й кидається разом із ними на ліжко так, що накриває їх собою. Починає стогнати й охкати. На се входить мама*).

ЯВА 9.

Влодко, мама.

Мама (*входить поспішно до кімнати, але побачивши Влодка на ліжку, задержується зачудована*). А ти що робиш, Влодку? На що буриш ліжко?

Влодко (*стогне*). Ох, ох, ох...

Мама (*затрівожена зближається до ліжка*). Влодзю, бійся Бога, чого так стогнеш? Що тобі сталося, дитинко?

Влодко. Ох, ох, ох...

Мама (*кладає свою руку на його рамя*). Болить тебе щось? Так? Скажи, дитинко, не тривож мене так...

Влодко. Ох, ох, ох... Ме-не стра-шен-но бо-лить у се-ре-ди-ні... Ай, ай, ай! Не ви-дер-жу!

Мама. Боже милий! І що се тобі могло так пошкодити?... Може ти їв зелені яблука або грушки?

Влодко. Ні, ні... Я не зна-ю, що...

Мама. Пожди хвилю. Я звару тобі центурії, то зараз лекше тобі стане. (*Виходить дверми на право. В тій самі хвили відчиняють ся двері від ганку і на порозі стає Наталка*).

ЯВА 10.

Влодко, Наталка.

Наталка (*сміється*). Ха, ха, ха! Чого ти такий червоний і чого лежиш на ліжку? Що тут сталося?

Влодко (*злазить із ліжка, незадоволений*). Ет, сталося щось дуже дурне...

Наталка. Ну, що таке?

Влодко. Саме тоді, як я звязував у клунок усі наші речі, вийшла до кімнати мамця. Можеш собі уявити, в яким страшнім положенню я нараз опинився... Втікати

на двір не було вже часу і я в тривозі, що все проло, кидаю ся з тим усім на ліжку і удаю хорого черево. Мамця дуже перелякала ся і пішла зварити мецентурії. Ах, на саму згадку центурії робить ся менедобре... Нічого гіршого не могло стати ся... Ще менеготові положити до ліжка і... веліти випити „порцікцентурії...

Наталка (*успокоюючим голосом*). Алеж то ще нічого такого страшного. Я думала, що не знати, яке нещастя склало ся. Бери свій клунок і йди спокійно в огородині. Татко читає в альтані і ані не думає виходити з саду. Ганна сидить у кухні і обирає бараболлю. Ніхто тобі не перешкодить. Ага, говорила я також через пліт із Славком. Казав, що будуть ожидати нас під великою березою о годині пів до третьої. Я піду тепер до кухні до мамці і скажу, що тобі вже стало лекше і ти пішов у сад віддихнути свіжим воздухом.

Влодко (*жальбіним голосом*). А центурія і дієта?

Наталка. Центурію можеш іще в кінці випити. Треба тільки добре засолодити і випити одним душком. А що до дієти, то я думаю, що мамуся не зробить тобі такої прикрости в сам день твоїх іменин...

Влодко (*радісно*). Бог би через тебе говорив, Наталочко. Ні, ти дійсно дуже мудра! Значить: справа полагоджена і я несу всю нашу добичу на головний склад.

(*Гере клунок на плечі і виходить передніми дверми*). **Наталка** (*сама до себе, усміхаючись*). Чи бачив хто таке диво? Наш Влодко — такий герой, а боїть ся чаю з центурії... (*Виходить на право*).

Занавіса спадає.

ДІЯ ІІІ.

Сцена представляє ріку, два береги і невеличкий острів серед ріки. Ріку представляє середня часть сцени, вистелена білою синім папером, що нагадує краску води, з порозкиданими тут і там камінюками. Острів — се купа піску, або дрібного каміння; на ній багато повитканих зелених корчів та малих деревцяць. Передня і задня часть сцени (на них треба лишити менше місця, як на ріку) — береги ріки; на берегах може бути також трохи піску й більші дерева. Острів положений праворуч від глядача і притикає з сеї сторони до стіни сцени).

ЯВА 1.

Влодко, Наталка, Миросьо, Славко, Оля).

(*Всі діти надходять, поперебирані, з лівої сторони, переднім берегом. Влодко одітий як Робінзон Крузо в козушку переверненім до гори волосом і споднях з оленячої шкури. На голові має чорну баранкову шапку. На рамени несе лук, із кишені козушка стреляють стріли. Наталка, Славко й Миросьо — Караїби в червоних одягах і червоних масках на лицях; їх голови фантастично прибрані різноманітними перами, а на раменах луки. Оля представляє Пятницю; одіта так само, як Караїби, але без лука. Славко несе в руках звій шнурків*).

Влодко. Ось ми вже і на місці. Сей остров *(вказує рукою в напрямі острівця)*, се осідок славного героя „Робінзона Крузо“. Його ви маєте ось тут перед собою *(показує на себе)*. Але на його самотній остров вдираються непростені гості-Караїби, щоби тут відбутися свій страшний обід: зісти чоловіка. Ті Караїби — се ви *(вказує на дитини — „Караїбів“)*, а отсе *(на Олю)* їх нещаслива жертва.

Оля *(нетерпеливо)*. Та ми вже се стільки разів чули... Ти, Влодзю, любиш дуже багато говорити, а ми вже хочемо бавитися. Я зрештою не буду зовсім така нещаслива, бо ти мене виратуєш від зідження...

Всі діти, крім Влодка. Ха, ха, ха!

Влодко *(строгим голосом)*. Олю, кілька разів мушу тобі пригадувати, що підчас забави має бути дисципліна? Уяви собі, що ти жовнір, ідеш на війну і муши слухати старшину... Ех, правда, ти дівчина і муши такі речі не маєш поняття!

Славко. Починаймо забаву!

Влодко. І я також тої самої гадки. Отже ви на разі лишіть ся на сім березі, а я перебриму на остров. Сяду собі на найвище місце і буду, як Робінзон, глядіти на море, чи не видко якогось європейського корабля. Тоді ви йдіть також на остров. Пятниця муши мати звязані руки. Побачивши вас, я сховаю ся між корчі і звідти буду вас приглядати ся. Поза тим знаєте вже все *(закохує свої шаравари і хоче лізти в воду)*.

Наталка *(до Влодка)*. Пожди, ти маєш сірники! Муши нам дати, бо не зможемо розпалити огню!

Влодко. Ах, забув! На, маєте! *(Кидає їм пачку сірників і починає бристи через воду. Йде позови її обережно)*.

Наталка *(сміється)*. Правдиві Караїби плили човнами, а ми бідні мусимо бристи через море.

Славко *(наближається до Олі зі шнуром)*. Ну, незвільнику, мушу тебе добре звязати! *(Вяже їй назади руки)*.

Оля. Ой, ой, ой, та не так дуже тісно! Звільни трохи!

Миросьо. Бідна Оля! Добре, що я не Пятниця.

Славко. Тобі властиво треба би також звязати ноги, але се зробить ся аж на острові, бо так не могла би ти бристи.

Влодко *(зайшов уже на остров та виліз на найвище місце, над водою. Тут сідає на каміні і прислонившись від сонця очі, дивиться в сторону ріки)*. Ні, не видко ніякого корабля... Ах, уже десять літ сиджу тут на заточенні і за той час людська нога не ступила ще на сей дикий остров. Мабуть прийдесть ся мені так і загинути на самоті! Що мені з того, що я знайшов собі печеру, в якій можу жити, що винайшов поживу для себе, посяв збіжжя, відкрив сіль та кремень? Що мені з того всього, коли я не маю з ким говорити, не маю приятеля, з котрим міг би поділити ся своїми здобутками...

Оля. А се що таке? Таже в книжці сього нема. Чого він говорить сам до себе?

Наталка. Хиба ти не знаєш Влодка? Він уже фантазує...

Влодко *(дає рукою знак, щоби діти йшли на остров; відтак хапається розпучливо за голову)*. І ще до того ті сліди, які я стрічаю на моїм острові і які, як думаю, належать до диких... Ах, як тривожать вони мене!

Славко. Він дає нам знак. Треба йти! *(до Олі)* Тебе буду провадити перед собою за шнурок, а ви йдіть позаду. *(Перевязує їй ще шнурком у половині, бере кінці в руки і входить із нею у воду. За ним слідує Наталка й Миросьо)*.

Влодко (немовби він значевя побачив дикунів). Ох, та сеж якийсь човен пливе... А в нім сидять червоношкірі... Чи здається мені так, чи справді бачу: Один із них пов'язаний шнурами... (поправляє на собі лук). О, нині треба буде мені мабуть бороти ся... (Сходить у низ і ховається в корчі).

Славко (до Наталки). Ну, се все вже трохи відмінно, як у книжці, але він говорить чудово... Повинен вступити до театру... (Вони підходять до самого острова). Наш човен причалює до берега. Я думаю, що дикуни не повинні заховувати ся так тихо, як отсе ми... Кричтим трохи... (Вибігають на беріг острова з проразливим криком).

Славко, Наталка, Миросьо. Го, го, го! Ге, ге, ге! Угу, угу, угу...

Влодко (виставляє голову з корчів). Е, панство, та се вже навіть для дикунів занадто дико. Будьте тихше!... (Ховається знов).

Славко (до Наталки й Миросья). Тутки справимо собі бенкет. Ходи, невільнику, нехай прив'яжу тебе до дерева, а ви, товариші, назбирайте палива, щоби було на чім спекти печеню. (Прив'язує Олю до дерева).

Наталка. Ідемо, наш проводире, йдемо. (Віддаляється разом із Миросьом і обоє починають збирати патики на паливо).

Славко. На сім місці розложимо огонь. Треба вирвати траву і вирівнати гарненько. (До Олі, котра порушила ся). А ти чого там рухаєш ся? Ще тісніше треба прив'язати?

Оля (підносить на Славка очі з виразом благання). Ох, змилуй ся наді мною, пане... Не убивай мене, даруй мені жите...

Славко. Дармо просиш. Ти вже засуджений на

смерть... (до Наталки й Миросья). А ви де так довго?... Ходить скорше! Не тратьмо часу.

Миросьо (несе велику куту ріца). Я вже приніс. Можемо розпалювати огонь.

Наталка. І я також. (Зсипує ріще на куту).

Оля (зітхає). Ох, ох... Помилуйте.

Славко. Ось я беру два кусники дерева й добуду огонь. (Бере в руки два патики і починає терти, а тимчасом світить сірник та розпалює огонь)*).

Наталка й Миросьо (кричать). Гу, гу, гу! Обід будемо мати, обід! (Виконують воєнний танець навкруг огню). Смачний обід!

Влодко (вишлюється ся ізза корчів). Ні, я не можу допустити до сього, щоб вони тут, на моїм острові, їли чоловіка. Мушу їх конечно звідси прогнати, бож вони, зівши чоловіка, знайдуть мене і схочуть іще й мною поживити ся. Біда тільки, що їх багато, а я один. Але треба бути відважним! (Бере лук, накладає стрілу і натягає шнурок). Ось сей, що розпалює огонь, се мабуть їх проводир... До нього наперед буду стріляти! (Пускає стрілу, що паде недалеко огню). Ох, не вцілів...

Славко (зривається на рівні ноги). Товариші! Хтось стріляє на нас! Якийсь укритий ворог! Ану, віддячим ся йому! (Натягає лук і стріляє в сторону корчів; разом із ним стріляють також Наталка й Миросьо).

Влодко (вискакує з укриття і ціляє ще раз до Славка). Ну, тепер чейже не схиблю! (Стріла перелітає коло Славка, котрий паде на землю, мов неживий. Лук вилітає з його руки, а він лежить, розкинувши руки).

Наталка. Ох, наш проводир згинув! Горе нам! Бо-

*) Очевидно все тут імітується тільки.

ронім ся! *(Намагає лук і хоче стріляти, але в тій хвили летить в їх сторону стріла від Влодка).*

Миросьо. Горе нам!... Утікаймо! *(Обоє утікають на право. Біжуть на кінець острова і зникають за сценою).*

ЯВА 2.

Влодко, Оля, Славко.

Влодко. Утікли прокляті людоїди! Тепер можу я відв'язати сього нещасного. *(Зближається до Олі, що стоїть даліше прив'язана до дерева; знесив роздаєть ся за сценою крик).* Ов, а там що стало ся? Чого вони так крикнули?

Славко *(що досі удавав неживого, зриваєть ся, переляканий, з землі).* Вони топлять ся! Певно пішли на глибоке місце. Я чув виразно голос Наталки: ратуйте!

Влодко. Ох, нещасні! Біжим до них! *(Оба біжуть на право).*

ЯВА 3.

Оля сама.

Оля *(прив'язана до дерева).* Ах, що там стало ся, що стало ся? Кричать: ратуйте, топлять ся бідні... А я прив'язана! Хотіла би побігти на поміч, а тут шнури тримають... *(Шарпаєть ся і стараєть ся розірвати шнури).* Ні, не пускають; Боже, Боже!...

Голос Влодка за сценою. А то дівчак! Тільки перелякав нас і перервав забаву...

Оля *(спокійнішим).* Вони вже вертають. Мабуть не стало ся нічого злого.

ЯВА 4.

Оля, Влодко, Славко, Наталка, Миросьо.

Влодко *(йде наперед і веде за руку мокрого й розплаканого Миросья; за ним входять інші діти).* Не плач уже! Се ще не така велика біда, що ти трохи скупав ся.

Миросьо *(крізь слези).* Аа, скупав ся... Я вже був цілий під водою. Цілий, з головою... Ще тепер уха й ніс повні води...

Славко *(до Наталки).* А чогож ви лізли там, де рив вода? Треба було втікати туди, куди ми прийшли.

Наталка. А він чому біг наперед і хотів мене держати ся? Таке мале, а непослушне...

Оля *(все ще прив'язана).* Ой, не сваріть, а ліпше розв'яжіть мене, бо я вже шкіру з рук пощипрала.

Славко. Таж я зовсім забув про нашого бідного Пятницю! Зараз тебе увільню, хоч се властиво належало до Влодка-Робінзона. *(Розв'язує Олю від дерева).*

Оля *(випростовуєть ся).* Ох, усі кости болять мене... Гарна забава! Я почуваю ся зовсім так, якби мене хто збив. Ще й та маска парить лице *(скидає маску).*

Влодко. На щож ти скидаєш маску? Та наша забава ще не скінчена.

Миросьо *(даліше крізь слези).* Я не хочу вже бавити ся. Я цілий мокрий. Мені зимно.

Наталка *(садовить Миросья на великім камені).* Сядь собі тут і суши ся до сонця. Але то біда, що й сонце не довго вже буде гріти. За кілька хвиль сховаєть ся воно за ліс. *(За сценою, на ліво, чути голоси людей, що надходять).* Ов, хтось надходить берегом... *(Дивить ся на ліво).* Ах, чи се правда, чи мені привиджуєть ся?...

Влодко. Що такого?

Наталка *(переляканим голосом).* Татко й мамця ідуть

до нас! Не віриш? Гляди, ось там виходять ізза верби... Ще й Ганна шкандибає за ними..

Влодко (заломлює руки). Ох, Боже! Яка невдача, яке некорисне закінчене... І як вони знали, де нас шукати?...

Оля (збентежена). Тепер ваш татко скаже все нашому і буде біда... Я вже знаю добре: не пустять нас певно якийсь тиждень із хати.

Наталка (підбігає до Мирося і смотрить руками його одіж). А той ще мокрий... Шкода, що ми лишили на березі одяги; можна би було його ще швиденько перебрати.

Славко (махає безнадійно рукою). Ого! Вже надходять! Пропало все...

(Між дітьми повстас замішане. Скидають маски, деякі починають зривати пера з голови).

ЯВА 5.

Ті самі, батько, мати, Ганна.

Батько (надходить берегом із лівої сторони разом із матю). Так, так, ми не помилили ся; се всі вони. Алеж я вони поперебирали ся!... Що се за червоні одяги на них?...

Ганна (іде позаду). А то збиточники! Прошу подивити ся на Влодка... В кожусі і в таких страшних споднях... Ігій!

Мати (кричить до дітей). Но, діти, гарно ви поступили, дуже гарно... Без нашої відомости утікаєте з дому і то на таке місце, на яке я заборонила вам ходити. Ходіть зараз на беріг!

Влодко (виступає наперед). Мамусю, та ми не хотіли.

Батько (остро). Зараз на беріг! Не будете чейж оправдувати ся через воду.

Діти (сходять поволі в воду і звільна наближають ся до берега. Славко й Оля йдуть по задку, сильно збентежені).

Ганна. Мамко моя рідна! Та якби я таке страшно побачила в ночі, то вмерла би зі страху...

Батько (до дітей, що вийшовши на беріг, стоять оподальк). Тепер скажіть мені, діти, що за ціль мала та ваша комедія: утеча з дому, мандрівка на острів та отся маскарада? Найбільше дивую ся тобі, Влодку, бо ти, як найстарший, повинен був подумати над тим, яку журбу і який неспокій викличе дома ваша неприсутність.

Влодко (несміло). Ми... ми... хотіли бавити ся в Робінзона Крузо і Караїбів... А що сей острів найбільше надаєть ся до сього, то ми вибрали його на місце забави. Треба нам було також відповідних костюмів для Індіан і для Робінзона... А нічого не говорили ми про се, бо знали, що татко й мамця не позвлять...

Батько. Добре. Ти вже сказав усе, що мав сказати... Тепер я оповім вам, що стало ся у вашій неприсутности. Вуйко Степан, що так любить вас усіх, хотів зробити вам нині, на іменини Влодка, милу несподіванку. Задумав уладити в себе, в городі, малий фєриськими забавами і забрати вас усіх туди своїм візком. Не згадував про се нічого, бо хотів, щоби се була правдива несподіванка для Влодзя на іменини. На се свято запросив наперед багато дітей з містечка, а нині рано приготував усе, що потрібне до фестину та приїхав пополюдни сам по вас. Щойно тоді, як він заїхав візком перед наш дім та оповів цілий свій план, оглянувшись ми, що вас десь нема. Перешукали цілий город сад, ходили питати всіх сусідів; були також і у васій рідичів (до Славка й Олі), думали, що ви може там і разом бавите ся. Але всі пошукування були даремні.

Іменини Влодка.

Влодко (*крізь слези*). Яка шкода... Якби ми були знали, що так станеться...

Батько. Тепер уже за пізно плакати. — Коли ми так втратили більше, як дві години і вас не знайшли, вуйко відіхав, бо не міг довше ждати: мав іще якусь важну справу до полагоди. Було йому дуже прикро, що мусить відкликати фестин, тим більше, що все було приладжене. І ще до того сам особисто трудився... Що-йно тепер, пів години тому, оповів нам один господар, що бачив якихось дітей на острові і ми поспішили сюди.

Наталка. Бідний вуйко... Ой, Боже, що ми народили...

Мати. То ще не все. Найважніше те, що вуйко задумав получитьи приємне з пожиточним. Недавно говорив він із тобою про бідних дітей-сиріток, яких тепер по війні так багато і ти передумував над способом, як можна би принести поміч. І ось наш добрий вуйко не забув тут і про тих бідних дітей: весь дохід з льотерії, ціни вступу, які всі учасники мали заплатити та добровільні датки, збирані при сій нагоді — мали бути призначені на воєнні сироти. Чи не була се гарна ціль?

Влодко. Ах, як я жалую нашого кроку... Така добра була нагода допомогти сиротам.

Ганна. Ага, тепер уже за пізно жалувати. Та ще бідна тіточка напекла тортів, тісточок, хотіла справити велике принятє. Навіть морожене мало бути! А якже, таке ванільове і чоколядове, як ти любиш, Влодзю...

Мати (*спостерігає, що Миросьмо мокрий*). А се що знов? Чого ти мокрий весь?

Наталка. Він упав трохи в воду і замочився...

Мати. Ну, ще сього бракувало, щоби котре з вас

утопило ся... Треба його зараз перебрати в суху одіж. Деж ваші убраня?

Влодко. Ми зложили всі убраня там дальше в корчах, коло тої широкої верби...

Батько (*усміхається*). А самі повбирали ся, як до цирку і гайда на острів. А звідкиж ти, Робінзоне, взяв такий страшний одяг?

Влодко (*засоромлений*). Кожушок мій, а сподні ушив собі з оленьчої шкіри...

Мати. Чудово вшив! Нема що й казати. А звідкиж ви стілько пер набрали?

Наталка. То з наших когутів і гусий.

Ганна (*бється в чоло*). Ага! Аж тепер мені ясно, чого то Влодзю бігав так перед обідом за жовтим когутом. Ха, ха, ха!

Мати. А мені тепер стала щось дуже підозріла та твоя нинішня недуга, Влодку! Що се був за біль жолудка, що по кількох хвилях зовсім уступив?

Влодко (*червоніючись*). Ах, мамцю, я мусів так зробити... Мамуся так несподівано увійшла до кімнати в тій хвилі, як я приготував костюми... Я мусів кинути ся на ліжко і удавати хорого...

Мати. Гарно, гарно! Так обдурювати свою маму? Не надіялась я діждати ся такого від свого найстаршого сина. Та ще й чужих дітей випроваджуєш кудись без відомости родичів. (*До Славки й Олі*). Ваша мамця, як почула, що вас нема у нас, то мало не плакала з переляку...

Батько. Одним словом: за таку штуку належалось би вас добре покарати. Та я сим разом прощаю вам з огляду на се, що нині Влодкові іменини, та що ви вже й так покарані тим, що оминула вас вуйкова несподіванка. Тепер ходіть перебрати ся і підемо до дому.

Мати. Одинока кара для вас буде ся, що нині ді-
станете на вечеру тільки кулешу з молоком. Я з Ган-
ною ціле пополудне шукала за вами і не було часу
приладити щось ліпшого. Ходіть швидко, бо сонце
вже зайшло, і Миросьо може перестудити ся. (Всі йдуть
на ліву; на переді родичі, потім діти. Славко й Оля йдуть
трохи осторонь із спущеними головами та перешіптують ся
між собою. На самім кінці Ганна).

Влодко (сумовито). Мені найбільше шкода сього
фестину й льотерії...
Наталка (з жалем). І бідний вуйко сам приїздив
по нас...
Миросьо (зітхає). І торт був і тісточка і морозене,
а нас там не було... (Зникають усі за сценою).

Занавіса спадає.

- Ч. 15. *Марія Штелігіна*: „За склянню стіною“.
Ч. 16. *Володимир Хронович*: „Пригоди Лиса-Панаса
і його жінки Мотрі“, з образками О. Куль-
чицької.
Ч. 17. *Микита Магир*: „Байки“, з численними
ілюстраціями А. Манастирського.
Ч. 18. *Вуйко Влодко*: „Пригоди Юрчика Кучерявого“,
часть I, перероблена і доповнена, зі 120
образками О. Куриласа.
Ч. 19. *Антін Лотоцький*: „Езоп“, оповідане про
житє славного байкаря.
Ч. 20. *Я. Вільшенко*: „Байки Езопа“, в перерібках
після Ля Фонтена, Е. Г. Лесінга і Геллерта
із численними образками.
Ч. 21. *Мігуель Сервантес*: „Пригоди Дон Кіхота“,
з оригінальними дереворитами Густава Доре.
Ч. 22. „Пригоди барона Мінхгавзена“, (на українську
мову перелицював *Я. Вільшенко*), з образ-
ками найліпших німецьких малярів.
Ч. 23. „Казки 1001 ночі“:
а) Про Алядина і чарівну ліхтарцю.
б) Моряк Сіндбад.

Річники „Світа Дитини“ з 1921 р.:

а) зброшуровані	1400	Мк.
б) в модерному переплеті	2000	„
в) в люксовім переплеті	2300	„
Річник з 1920 р. (брошурований)	1800	„

На посилку долучити належність 35 Мк.

Замовлення слати:

Видавництво „Світ Дитини“, Львів, ул. Зіморевича, ч. 3.

„СВІТ ДИТИНИ“

ІЛЮСТРОВАННИЙ ЧАСОПИС
ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ І МОЛОДІЖІ
ВИХОДЯТЬ

у Львові 1 і 15 кожного місяця.

На передплату в краю складається за рік 1922 титулом задатку: 1000 Мк.,
платних із гори при замовлюванню.

Для Америки й Канади 2 дол. на рік.

Замовлення слати на адресу:

Видавництво „СВІТ ДИТИНИ“,

Львів, ул. Зіморовича, ч. 3.

